

INFORMATIE VOOR INDIENER:

Zaaknaam:	< geef hier de naam voor het overkoepelende zaakdossier op >
Portefeuille(s):	< geef de portefeuille(s) op. Gebruik alleen bestaande portefeuilles. Een overzicht hiervan is te vinden op intranet >
Staf / map:	< geef aan naar welke map(pen) de voordracht moet >
College / DB:	< indien nodig, kun je hier alvast aangeven wat de volgende stap is >

Voordracht voor de Map wethouder Scholtes **van** <datum>
< In de map leg je besluiten voor waarop de bestuurder akkoord kan geven >

Portefeuille

Monumenten

Agendapunt

<automatisch>

Tekst van openbare besluiten

Onderwerp

wordt gepubliceerd

Al dan niet aanwijzen Van der Vijverstraat 2-18 en Ter Gouwstraat tot gemeentelijk monument.

Gevraagde beslispunten

In te stemmen met bijgesloten college voordracht (bijlage 00) waarin het college besluit om:

1. De beslisbevoegdheid tot het al dan niet aanwijzen van de woningblokken aan de Van der Vijverstraat 2-18 en Ter Gouwstraat 2-18 uit te voeren;
2. Kennis te nemen van het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost dat het zwaarwegende belang van (sociale) woningbouw in dit geval moet prevaleren boven het belang gemoeid met aanwijzing van de panden als gemeentelijk monument. Het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost komt hierbij terug op het voornemen tot aanwijzing van Van der Vijverstraat 2-18 en Ter Gouwstraat 2-18 als monument. Hierbij wordt kennis genomen van:
 - a. De aanvraag van Erfgoedvereniging Heemschut d.d. 12 september 2023 en het verzoek om een spoedprocedure op 25 oktober 2023 (bijlage 01A en bijlage 01B);
 - b. De beschrijving van Monumenten en Archeologie (bijlage 02);
 - c. Het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit (bijlage 03);
 - d. De zienswijzen van Stichting Ymere (bijlage 04A-04B) en Erfgoedvereniging Heemschut (bijlage 05) en de

- beantwoording daarvan (bijlage 06);
- e. Het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost (bijlage 07);
 - f. De brief van Erfgoedvereniging Heemschut d.d. 25 september 2024 aan wethouder Scholtes als reactie op het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost (bijlage 08);
3. De woningblokken aan de Van der Vijverstraat 2-18 en Ter Gouwstraat 2-18 niet aan te wijzen als gemeentelijk monument.

Onderbouwing beslispunten

Ad. 1 De aanwijzing van een gemeentelijk monument is op basis van de Erfgoedverordening Amsterdam (artikel 3 lid 1) een bevoegdheid van het College van B&W. Deze bevoegdheid is gemandateerd aan het DB (zie Bevoegdhedenregister, onder E5): het dagelijks bestuur is bevoegd tot het aanwijzen, intrekken en wijzigen van een aanwijzing van een gemeentelijk monument (mandaat van het college aan het DB).

Het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost wijkt af van het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit en de stedelijke kaders. Het college verleent standaard bij aanwijzingen gemeentelijke monumenten het mandaat aan het desbetreffende stadsdeel, maar mag zelf ook altijd beslissen. Omdat het standpunt van het stadsdeel in deze casus niet in lijn ligt met de stedelijke kaders, neemt het college - in samenspraak met het stadsdeel - de besluitvorming over.

Ad. 2a Op 12 september 2023 ontving het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost de aanvraag van Erfgoedvereniging Heemschut om de woningen aan de Van der Vijverstraat 2-18 en Ter Gouwstraat 2-18 aan te wijzen tot gemeentelijk monument (bijlage 01A). Op 25 oktober 2023 ontving het dagelijks bestuur opnieuw het verzoek van Erfgoedvereniging Heemschut (bijlage 01B), maar dan in de vorm van een spoedaanvraag zoals opgenomen in artikel 3, derde lid van de Erfgoedverordening Amsterdam.

Ad. 2b Monumenten en Archeologie heeft op 9 januari 2024 een beschrijving (bijlage 02) van de woningblokken opgesteld waarin wordt geconcludeerd dat de woningblokken beschikken over stedenbouwkundige waarde, architectonische waarde, cultuurhistorische waarde en zijn redelijk tot goed bewaard gebleven en hebben dus een sterke mate van gaafheid.

Ad. 2c De Commissie Omgevingskwaliteit heeft op 22 januari 2024 positief geadviseerd over de aanwijzing (bijlage 03). De commissie noemt de stedenbouwkundige waarde, architectonische waarde, cultuurhistorische waarde en een sterke mate van gaafheid van het exterieur en interieur.

Ad. 2d Op grond van de waardestelling van Monumenten en Archeologie en het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit heeft het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost op 5 maart 2024 besloten de aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk monument te starten met het

voornemen de genoemde panden aan te wijzen als gemeentelijk monument.

Op het verzoek hun zienswijze te delen op het voornemen van het dagelijks bestuur hebben zowel eigenaar (bijlage 04A-04B) als aanvrager (bijlage 05) hun zienswijze gedeeld. Deze zienswijzen zijn van beantwoording voorzien (bijlage 06).

Ad. 2e Het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost heeft zich goed rekenschap gegeven van de cultuurhistorische waarden maar besluit op 24 september 2024 om het traject voor woningbouw in deze casus van Van der Vijverstraat 2-18 en Ter Gouwstraat 2-18 te laten prevaleren. Het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost is voornemens af te wijken van de waardestelling van Monumenten en Archeologie, het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit en ook de zienswijze van Erfgoedvereniging Heemschut en de status van gemeentelijk monument niet toe te kennen.

Het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost wijkt af van het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit en de stedelijke kaders. Het college verleent standaard bij aanwijzingen gemeentelijke monumenten het mandaat aan het desbetreffende stadsdeel, maar mag zelf ook altijd beslissen. Omdat het standpunt van het stadsdeel in deze casus niet in lijn ligt met de stedelijke kaders, neemt het college - in samenspraak met het stadsdeel - de besluitvorming over.

Ad. 2f Erfgoedvereniging Heemschut is door het stadsdeel Oost geïnformeerd over het standpunt van het dagelijks bestuur. Als reactie op dit standpunt - het niet toekennen van de status van gemeentelijk monument - heeft Erfgoedvereniging Heemschut een brief opgesteld gericht aan wethouder Scholtes (d.d. 25 september 2024). In deze brief herhalen ze hun standpunt en geven ze aan dat de afwijzing geschiedt op niet zwaarwegende argumenten (bijlage 08).

Ad. 3 Het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost heeft het vraagstuk de status van gemeentelijk monument wel of niet toe te kennen integraal benaderd en een algemene belangenafweging gemaakt. Er ligt een grote noodzaak bij het toevoegen van (sociale huur)woningen aan de stad. De gemaakte prestatieafspraken met o.a. Stichting Ymere om deze plannen te realiseren in combinatie met de locatie van deze casus, maakt dat deze plek zich 5.1, 2, e voor sloop-nieuwbouw, verdichting en dus het toevoegen van woningen. Allen in lijn met het gemeentelijk beleid. Deze plekken zijn schaars, helemaal in de portefeuille van Stichting Ymere. Door de status van gemeentelijk monument toe te kennen kunnen de woningen niet worden gebouwd en worden de gemaakte prestatieafspraken dus tegen gewerkt. Het belang van het toevoegen van sociale huurwoningen weegt in deze casus zwaarder dan het behoud van de erfgoedwaarden.

De belangenafweging waarin het toevoegen van woningen op deze specifieke plek boven het belang van erfgoed prevaleert ligt in lijn met de mogelijke

belangenafwegingen zoals geschetst in de Omgevingsvisie Amsterdam (pagina 222): *“In veel ontwikkelgebieden kunnen bestaande kwaliteiten als uitgangspunt of inspiratie dienen voor vernieuwing. Dat vraagt op sommige plekken om een meer ontwikkelgerichte benadering van erfgoed bij verduurzamen, verdichten en vergroenen. We maken nieuwe ruimtelijke kwaliteit die een passende en waardevolle toevoeging vormt aan het bestaande. Tegelijk zijn er veel plekken waar erfgoedbeleid meer gericht zal zijn op behoud en versterken van de huidige waarden.”* Voor de casus Van der Vijverstraat 2-18 en Ter Gouwstraat 2-18 kiest het college de ontwikkelingsgerichte benadering.

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost sluit zich aan bij de sloop-nieuwbouwplannen van Stichting Ymere, waarbij maar één van de twee blokken gesloopt wordt. Het andere blok wordt gerenoveerd en gerestaureerd met behoud van monumentale waarden. Omdat Stichting Ymere al een jarenlang proces doorloopt met haar bewoners om tot een zorgvuldig ontwerp van de nieuwbouw te komen, laat het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost het besluit welke van de twee blokken gesloopt wordt en welke gerestaureerd aan Stichting Ymere in samenspraak met haar bewoners.

Volgende processtappen

- het college besluit om het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost te volgen en de status van gemeentelijk monument niet toe te kennen;
- Dit besluit wordt gepubliceerd waar bezwaar en beroep op mogelijk is (met een termijn van 6 weken);

Participatie

De gemeente zelf organiseert geen participatietraject aangezien het geen deel uitmaakt van de procedure aanwijzen gemeentelijk monument. Stichting Ymere organiseerde wel en organiseert nog steeds een participatietraject rondom de planvorming van de Van der Vijverstraat 2-18 en Ter Gouwstraat 2-18.

Advies en afstemming

- Ruimte en Duurzaamheid stedenbouw interne afstemming
- Portefeuillehouder dagelijks bestuur stadsdeel Oost heeft op 10 juli 2024 overleg gehad met Erfgoedvereniging Heemschut n.a.v. de aanvraag. Erfgoedvereniging Heemschut werd verzocht hun aanvraag voor beide woonblokken te wijzigen naar één woonblok. Dit om één van de twee blokken wel de status van gemeentelijk monument toe te kennen en de ander niet. Op dit verzoek is Erfgoedvereniging Heemschut niet ingegaan.
- Erfgoedvereniging Heemschut heeft op 25 september 2024 een brief gestuurd aan wethouder Scholtes (bijlage 08) nadat zij zijn geïnformeerd over het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost af te wijken van de stedelijke kaders en de status

van gemeentelijk monument niet toe te kennen aan Van der Vijverstraat 2-18 en Ter Gouwstraat 2-18. De inhoud van deze brief sluit aan bij de inhoud van de zienswijze van Erfgoedvereniging Heemschut (bijlage 05) die in bijlage 06 van beantwoording is voorzien.

Documenten

Registratienr.	Naam
<automatisch>	<Vrije tekst>
☐	

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

< Naam van je directie of stadsdeel, naam, telnr en e-mailadres van de behandelend ambtenaar >

Uitslag

<automatisch, na afloop staf>

Classificatiegegevens

1	Classificatie	Openbaar/vertrouwelijk (indien vertrouwelijk, vul dan ook rij 4 t/m 7 in)
2	Wie legt geheimhouding op?	n.v.t.
3	Gaat het stuk geheim door naar de commissie en/of raad?	n.v.t.
4	Einddatum	<ul style="list-style-type: none"> - Tot een bepaalde datum - Tot een bepaald moment (vul dan hieronder de uiterlijke datum in) - Voor onbepaalde tijd
5	Uiterlijke einddatum	[Indien er geen specifieke einddatum kan worden genoemd, hier een uiterlijke einddatum invullen.]
6	Grondslag	[Vul hier het Woo-artikel in op grond waarvan dit stuk niet openbaar is]
7	Motivatie	[Leg in gewone taal uit waarom dit stuk vertrouwelijk is. Wat gaat er mis als deze informatie openbaar wordt? Indien voor onbepaalde tijd, motiveer de lengte van de opgelegde geheimhouding] *vul dit ook in bij de onderbouwing besluit